

Міжнародна конференція «Оптимізація меж та поліпшення функціонування Карпатського біосферного заповідника»

м. Рахів, Закарпатська обл., Україна, 10–12 травня 2004 р.

Конференція проведена за ініціативи та фінансової підтримки програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера». Її безпосередніми організаторами виступили Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, адміністрація Карпатського біосферного заповідника (КБЗ), Національна комісія України у справах ЮНЕСКО та Національний комітет України з програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера».

У роботі Конференції брали участь: експерт Секретаріату ЮНЕСКО Джейн Робертсон Вернес, експерт з програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» Джуліет Фол (Швейцарія), співробітниця посольства США в Україні Мішель Ван Райн Дастін, представники румунської частини проекту організації українсько-румунського біосферного заповідника у Мармароських горах Філіп Мойсей, Василе Куреляк та Степан Бучута, відповідальний секретар Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Олександр Мазниченко, начальник відділу Державної служби заповідної справи Міністерства охорони навколишнього природного середовища України Григорій Парчук, відповідальні працівники Державного комітету лісового господарства України, керівники державних адміністрацій та місцевих рад, лісогосподарських підприємств, розташованих в зоні біосферного заповідника, керівники та провідні спеціалісти науково-дослідних установ та вищих навчальних закладів України, співробітники Карпатського біосферного заповідника та інших установ природно-заповідного фонду Карпатського регіону, представники громадських організацій та засобів масової інформації (загалом понад 60 осіб).

10 травня 2004 р. учасники ознайомилися з природними цінностями та діяльністю КБЗ, його співпрацею з місцевими органами влади та населенням. Відбулися екскурсії по Долині нарцисів, екологічній стежці Кузій-Свидовецького масиву «До Соколиного берда», по інформаційному центру «Центр

Європи». В ході екскурсій, а також у процесі презентації інформаційного центру, створеного на базі Музею екології гір та історії природокористування Карпат, проілюстровано практику роботи КБЗ з питань матеріально-технічного забезпечення демонстраційних проєктів, екологічної освіти, тренінгів та моніторингу.

11 та 12 травня проведено пленарні засідання Конференції, на яких розглянуто роль КБЗ у системі охорони природи та сталого розвитку Карпатського регіону, проблеми оптимізації меж заповідника та активізації його діяльності, нові підходи до сталого природокористування та участь громадськості в управлінні КБЗ.

Учасників Конференції привітали заступник голови Закарпатської облдержадміністрації В.І. Гулянич, голова Рахівської районної держадміністрації Ю.Ю. Кабаль, експерт секретаріату ЮНЕСКО Джейн Робертсон Вернес, відповідальний секретар Національної комісії України у справах ЮНЕСКО О.Б. Мазниченко, член Національного комітету України з програми МАБ ЮНЕСКО директор Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України Я.П. Дідух, співробітниця посольства США в Україні Мішель Ван Райн Дастін та інші.

На Конференції проголошено доповіді «Досвід роботи біосферних заповідників ЮНЕСКО та бачення шляхів розвитку Карпатського біосферного заповідника» (Джейн Робертсон Вернес, Джуліет Фол), «Розвиток біосферних заповідників України в контексті Севільської стратегії» (Г.В. Парчук), «Стан і перспективи розвитку в Україні мережі біосферних заповідників» (Я.П. Дідух), «Шляхи вдосконалення лісогосподарської діяльності у зоні розташування Карпатського біосферного заповідника» (В.П. Кічура — заступник начальника Закарпатського обласного управління лісового господарства), «Реалізація Карпатським біосферним заповідником трьох його функцій: збереження біорізноманіття, сталого розвитку та логістичної функції» (Ф.Д. Гамор — директор КБЗ), «Досвід співпраці органів місцевого самоврядування та адміністрації Карпатського біосферного заповідника у розв'язанні соціально-економічних проблем місцевих громад» (М.М. Беркела — голова Рахівської районної ради), «Роль та перспективи Карпатського біосферного заповідника в екомережі Карпат» (С.М. Стойко — професор, Ю.В. Зінько — доцент Львівського національного університету), «Значення Карпатського біосферного заповідника для лісознавчих досліджень та моніторингу» (В.І. Парпан — професор, директор УкрНДІ гірського лісівництва), «Далека та близька перспективи розширення території Карпатського біосферного заповідника» (В.Ф. Покин'єчерда — старший науковий співробітник КБЗ), «Роль Карпатського біосферного заповідника для розвитку екотуризму» (Н.В. Шабан — заступник начальника управління туризму Закарпатської облдержадміністрації), «Перспектива створення транскордонного українсько-румунського біосферного заповідника» (Т.Л. Андрієнко — професор, Ін-т ботаніки НАНУ, Філіп Мойсей — голова екологічного союзу Мармароши-

ни, Румунія), «Про перспективний план дій Карпатського біосферного заповідника» (Д.Д. Сухарюк — заступник директора КБЗ), «Стан та перспективи розвитку традиційної сільськогосподарської діяльності на території Карпатського біосферного заповідника» (Д.М. Ігнатюк — начальник відділу сільськогосподарства Рахівської районної держадміністрації) та інші.

Відбулась жвава дискусія щодо вдосконалення діяльності та розширення території Карпатського біосферного заповідника та прийнято резолюцію.

Ф.Д. ГАМОР

Резолюція міжнародної конференції «Оптимізація меж та поліпшення функціонування Карпатського біосферного заповідника»

м. Рахів, Закарпатська обл., Україна, 10—12 травня 2004 р.

Заслухавши та обговоривши 17 доповідей і повідомлень щодо виконання Карпатським біосферним заповідником функцій збереження біорізноманіття, сталого розвитку та логістичної підтримки, про досвід взаємодії з органами місцевого самоврядування у розв'язанні соціально-економічних проблем місцевих громад, про роль заповідника в загальнодержавній національній екомережі України,

розглянувши проекти розширення території Карпатського біосферного заповідника, концепцію створення українсько-румунського біосферного резервату у Мармароських горах та пропозиції щодо шляхів вдосконалення сільськогосподарської, лісгосподарської діяльності, розвитку екотуризму та активізації науково-дослідної та еколого-освітньої роботи в зоні розташування біосферного заповідника, беручи до уваги Севільську стратегію та Статутні рамки Світової мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО, а також індикатори впровадження Севільської стратегії на міжнародному, національному та місцевому рівнях, зокрема, виходячи з рекомендацій, ухвалених на 10-му засіданні Консультативного комітету для біосферних резерватів програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» (2—4 липня 2003 р.) у результаті періодичного огляду звіту Карпатського біосферного заповідника за 10 років діяльності, а також відзначивши особливу роль Карпатського біосферного заповідника як наукового та екологічного центру у збереженні біорізноманіття та запровадженні ідей сталого розвитку в регіоні Українських Карпат, беручи до уваги недостатнє фінансування, матеріально-технічне забезпечення та рівень підтримки на місцевому, національному та міжнародному рівнях діяльності Карпатського біосферного заповідника

учасники конференції рекомендують:

1. Національному комітету України з Програми МАБ ЮНЕСКО опрацювати з консультативним комітетом для біосферних резерватів програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» питання щодо:

— налагодження регулярного обміну інформацією з біосферними заповідниками України, зокрема, шляхом залучення їх працівників до навчання на міжнародному рівні та участі в міжнародних дослідницьких програмах і моніторингах.

2. Національному комітету України з Програми МАБ ЮНЕСКО спільно з Міністерством охорони навколишнього природного середовища України:

— відстежувати індикатори впровадження Севільської стратегії на національному рівні;

— сприяти навчанню і обміну досвідом працівників біосферних заповідників України, у тому числі Карпатського біосферного заповідника;

— сприяти адміністрації Карпатського біосферного заповідника у підготовці матеріалів щодо оптимізації його меж: зменшення рівня фрагментованості, створення екологічних коридорів для міграції диких тварин, збільшення транзитної зони (зони антропогенних ландшафтів) за рахунок земель традиційного природокористування і з метою якомога ширшого залучення населення до забезпечення процесу сталого розвитку регіону;

— опрацювати з Державним комітетом лісового господарства України та місцевими органами влади питання щодо розширення території Карпатського біосферного заповідника та надання допомоги при підготовці матеріалів для проекту Указу Президента України;

— інформувати програму ЮНЕСКО «Людина і біосфера» щодо змін меж заповідника з метою їх оптимізації;

— сприяти у підготовці спільно з румунською стороною матеріалів щодо створення українсько-румунського біосферного резервату у Мармароських горах;

— підготувати офіційне тлумачення положень Севільської стратегії та Статутних рамок Світової мережі біосферних заповідників ЮНЕСКО, особливо щодо механізму приєднання території та участі у діяльності біосферних заповідників усіх зацікавлених сторін;

— розглянути питання щодо надання Карпатському біосферному заповіднику статусу наукової установи Національної академії наук України.

3. Міністерству охорони навколишнього природного середовища України спільно з Національною комісією України у справах ЮНЕСКО:

— сприяти адміністраціям Карпатського біосферного заповідника та Ужанського національного природного парку у налагодженні співпраці зі Словацькою стороною у визначенні та поданні спільного об'єкту «Букові праліси Карпат» до Переліку світової природної спадщини;

— сприяти адміністрації Карпатського біосферного заповідника в отриманні ним фінансової допомоги для реалізації його Плану дій (Management Plan) через програму розвитку ООН та інші міжнародні фонди.

4. Адміністрації Карпатського біосферного заповідника:
- розвивати механізми реалізації логістичної функції біосферних заповідників, особливо щодо поширення інформації та проведення навчань з питань збереження біорізноманіття та забезпечення сталого розвитку регіону, організувати презентаційні полігони;
 - залучати до співпраці, особливо у частині сприяння сталому розвитку Карпатського біосферного заповідника, усі зацікавлені сторони;
 - продовжити роботу по розширенню меж Карпатського біосферного заповідника та створення транскордонного Мармароського біосферного резервату з урахуванням рекомендацій Консультативного комітету для біосферних резерватів програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»;
 - підготувати для Консультативного комітету інформацію-пояснення щодо планів виконання його рекомендацій, у тому числі Карту розміщення ділянок Карпатського біосферного заповідника та біосферного заповідника «Східні Карпати», а також прогнози меж майбутнього транскордонного Мармароського біосферного заповідника.

Учасники Конференції висловлюють подяку Консультативному комітету для біосферних резерватів програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» за ініціювання та організацію фінансової підтримки міжнародної конференції, а також адміністрації Карпатського біосферного заповідника за її чітке проведення.

УКРАЇНСЬКИЙ
БОТАНІЧНИЙ
ЖУРНАЛ

ЦІКАВІ НОВИНИ

Наприкінці 2004 р. співробітниками обчислювального центру Інституту ботаніки було підготовлено WEB-сайт Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, який складається з 30 сторінок і буде цікавим широкому колу користувачів Інтернет-мережі — не лише фахівцям ботанічної науки, але й всім, хто любить природу і цінує оточуючий нас рослинний світ.

На *стартовій сторінці* розміщується головне меню з переліком основних рубрик, фотографією Інституту та стислою інформацією про нього.